

UN NOU EDIFICIU CULTURAL ÎN JIMBOLIA

Scriu aceste rânduri cu trei zile înainte de inaugurarea edificiului menționat în titlu, iar ziarul va ajunge la cititori cu o zi după producerea evenimentului; ca atare, stimați cititori, vă rog să aveți înțelegere și îngăduință. Deci, în data de 4 aprilie 1996 la ora 14, dacă totul va decurge așa cum se preconizează, vom asista la botezul casei memoriale Stefan Jäger.

Peisajul arhitectural de la intersecția străzilor T. Vladimirescu și Koch Ferdinand s-a modificat prin demolarea vechiului atelier de firme și construirea Casei memoriale în prelungirea și perpendiculară pe clădirea atelierului Jäger, care a fost renovată și reamenajată. Noua clădire adăugită are un singur nivel și este orientată pe direcția nord-sud, având intrarea prin strada Koch Ferdinand. Geamurile sunt dispuse pe latura de vest a imobilului, iar coridorul comun pe partea estică. Toate camerele sunt decomandate.

În sala mare în care a funcționat vechea casă memorială sunt expuse lucrările, în majoritate acuarele și schițe, iar pe perețele dinspre est, câteva pânze în ulei. În încăperea stau mărturie unele din obiectele artistului: șevaletul, cutii cu pensule, bastonul, umbrela, un impermeabil ș.a.

În prima cameră-sala de etnografie - situată în partea stângă a holului de la intrare, vizitatorul are ocazia să admire obiecte de artă populară: un costum german, unul românesc și unul maghiar, fotografii de epocă și diverse articole utilizate în gospodăria țărănească printre

care un plug și alte obiecte de agricultură, ustensile de preparat mezeleri, o sanie de cai, câteva cărți și obiecte de cult etc.

Într-o altă sală sunt colecționate vestigiile de ceramică dacică și romană din zonă, obiecte și piese ale breslelor, meșteșugurilor și meseriilor. Printre exponate sunt câteva documente de mare valoare: o patentă din a doua jumătate a secolului XVIII prin care Jimbolia este împuternicită să organizeze târguri; documentul este prevăzut cu sigiliu din ceară în cutie metalică și șnur Lada breslelor din 1823 și sigilii metalice ale breslelor sunt alte piese de valoare ce pot fi admirate.

În vecinătatea acestei încăperi este sala de conferințe în care sunt expuse panouri cu personalitățile orașului din următoarele domenii: 1. - Scriitori, poeți, critici literari (lista cuprinde 14 nume); 2. - Muzicieni - (14 nume); 3. - Artiști plastici, critici de artă (7 nume); 4. - Autori de cărți științifice, publiciști (21 de nume); 5. - Militari de carieră (5 generali și 2 colonei); 6. - Medici, specialiști și directori de spital (5 persoane). În total 68 personalități la care se adaugă încă trei nobili din familia Csekonics, din cei patru menționați pe panou (unul este inclus la autori de cărți științifice).

Ultima sală pe dreapta este destinată expozițiilor periodice. În aceste zile autorul Fundației culturale româno-germane Petre Stoica expune carte rară și ex libris-uri.

În mijlocul curții interioare acoperită cu gazon, pe un soclu de cărămidă inadecvat și inestetic se află bustul pictorului Ștefan

Jäger modelat de Marc Andreas (Germania) și turnat în bronz de prof. Dr. arh. Sorin Gavra.

Proiectul Casei memoriale a fost inițiat și condus de Organizația Șvabilor Bănățeni (Landsmannschaft der Banater Schwaben) din Germania sub coordonarea d-lui Peter Krier. Proiectul a fost finanțat de Ministerul Muncii și Problemelor Sociale din Bavaria (Bayerisches Staatsministerium für Arbeit und Sozialordnung, Familien, Frauen und Gesundheit, über das Haus des Deutschen Ostens München), condus de Doamna Ministru Barbara Stamm, cu o contribuție de 60.000 DM și Primăria Jimbolia (stadt Hatzfeld) cu 77 milioane lei.

Consider că ar fi mai adecvată denumirea de Muzeu decât casă memorială, întrucât edificiul nu cuprinde numai exponate din domeniul artelor plastice și din perioada în care a trăit artistul.

Conceptul muzeografic al edificiului aparține specialiștilor Muzeului Banatului din Timișoara. Textele și datele biografice au fost realizate de: dr. Horst Fassel-Tubingen, Rodica Giurgiu și Aristida Gogolan-Timișoara, Gottfried Habanicht-Freiburg, Nikolaus Horn-Ingolstadt, Anneliese Krutsch și dr. Hans Werner Krutsch-Nurnberg, Elena Miklosik-Timișoara, Adrian Nucă-Bartzer-Trier și Hans Vastag-Stuttgart. O deosebită contribuție și-au adus: d-na Aristida Gogolan, care nu și-a cruțat energia și priceperea pentru colecționarea exponatelor și amenajarea sălii de etnografie,

d-na Elena Miklosik istoric de artă și Elena Borugă-istoric, aceasta din urmă s-a ocupat de procurarea obiectelor și amenajarea sălii de istorie și meșteșuguri, d-na Rodica Giurgiu, de partea tematică la sala cu personalități, d-șoara arh. Liliana Roșiu a regizat problemele de grafică și estetică și a amenajat sala destinată pictorului Jäger, d-na Tatiana Bădescu-istoric, director adj. al Muzeului Banatului a contribuit prin coordonarea științifică.

Merită să menționăm aportul muncitorilor, fără de care amenajarea expoziției nu ar fi fost posibilă. Au muncit cu dăruire electricienii Nicolae Szopuch Zaharia și Iosif Szabo, tâmplarii Ion și Gheorghe Ienciu (frați). De un real folos a fost contribuția fotografiilor Milan Șepețean (alb-negru) și Liviu Tulbure (color) și a graficianei Dana Stan. Am beneficiat și de concursul specialiștilor de la Laboratorul zonal de restaurări Timișoara.

Proiectarea construcției și execuția s-au efectuat de S.C. Meszaros S.R.L. în colaborare cu S.C. Kinga S.R.L. Lucrările de instalații și o parte a tâmplăriei au fost realizate de JIM-APATERM-SERV S.A. Au contribuit prin sponsorizări firmele S.C. Oil Agri S.A., S.C. Expedition S.R.L. și cooperativa meșteșugărească VII-TORUL din localitate.

Acest nou edificiu de cultură și civilizație din zona de vest a Banatului și a țării constituie o contribuție la succesiunea de civilizații începând cu cea dacică și romană și o mărturie a conviețuirii pașnice a etniilor în această zonă de-a lungul timpului, precum și aportul substanțial al personalităților în evoluția culturii și artei.

Ioan S. MARC